

สารานุกรมสุขอำเภอกับระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

นพ.ศักดิ์ชัย กาญจนวัฒนา

ผู้ทรงคุณวุฒิ

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

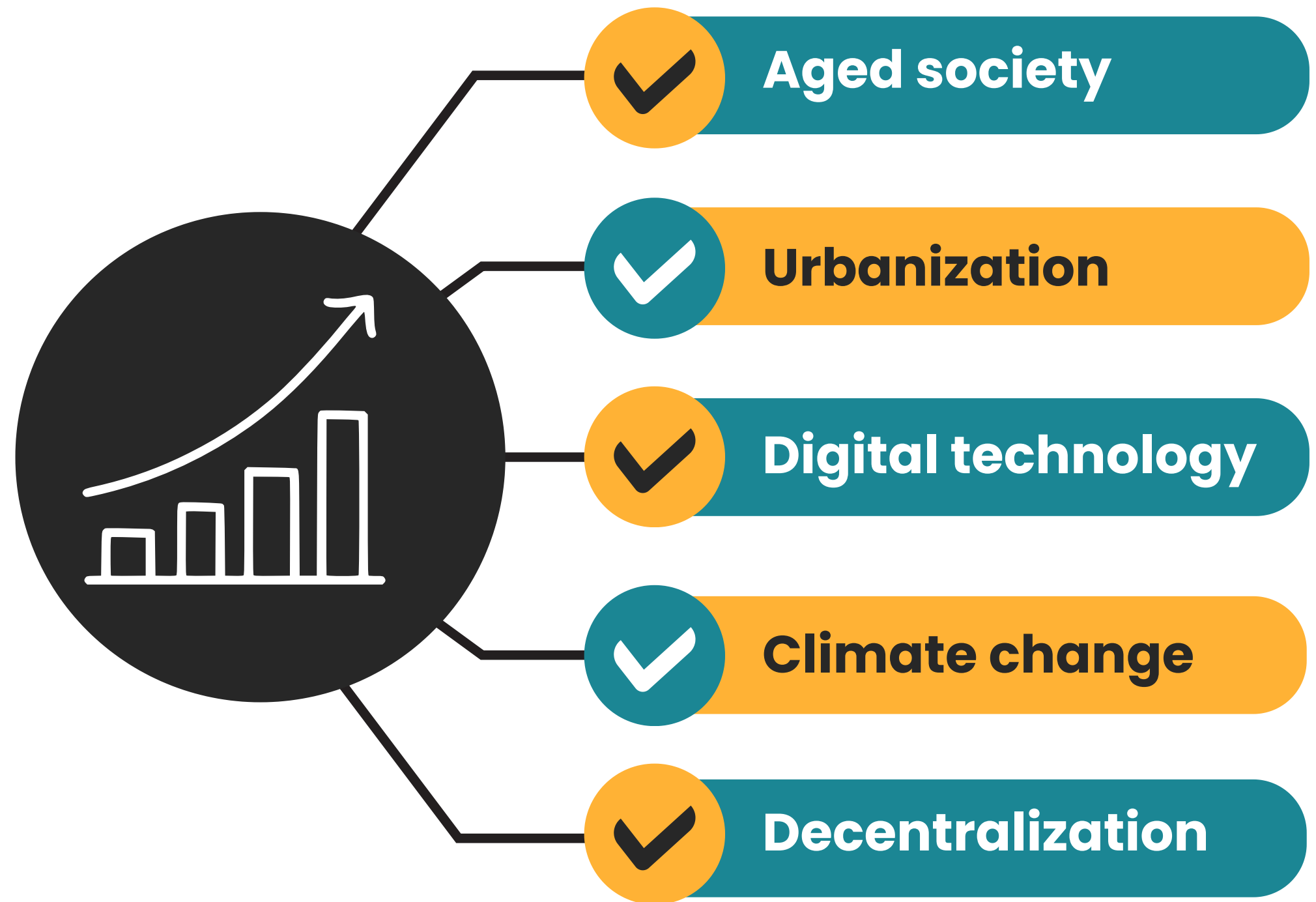
วันที่ 26 ตุลาคม 2566

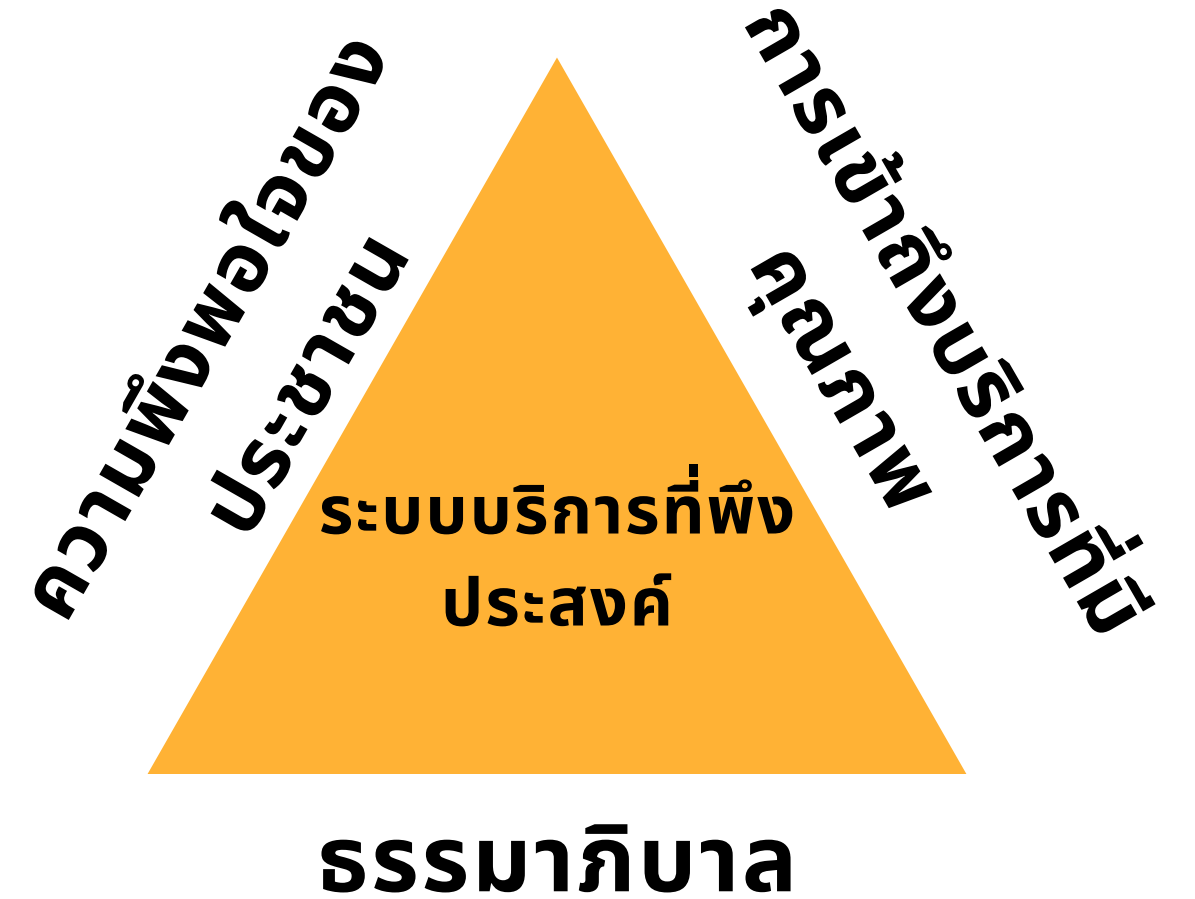
สิ่งที่ท้าทายในระบบสาธารณสุขที่ต้องเตรียมรับมือ

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึก ทำให้ปัญหาสาธารณสุขมีความซับซ้อนมากขึ้น ก่อนที่จะแก้ปัญหาก็ต้องพิจารณาปัจจัยทางสังคมก่อนว่า จะส่งผลกระทบต่อปัญหาสาธารณสุขอย่างไร...

- สังคมผู้สูงอายุ กับโรคเรื้อรัง NCDs
- การขยายตัวของเมือง กับกลไกการแก้ปัญหาด้วย อสม. แบบเดิม
- ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี กับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด
- การเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ กับปัญหาโรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่ การขาดอาหาร สภาวะความเครียด
- การกระจายอำนาจ กับการกำกับงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่

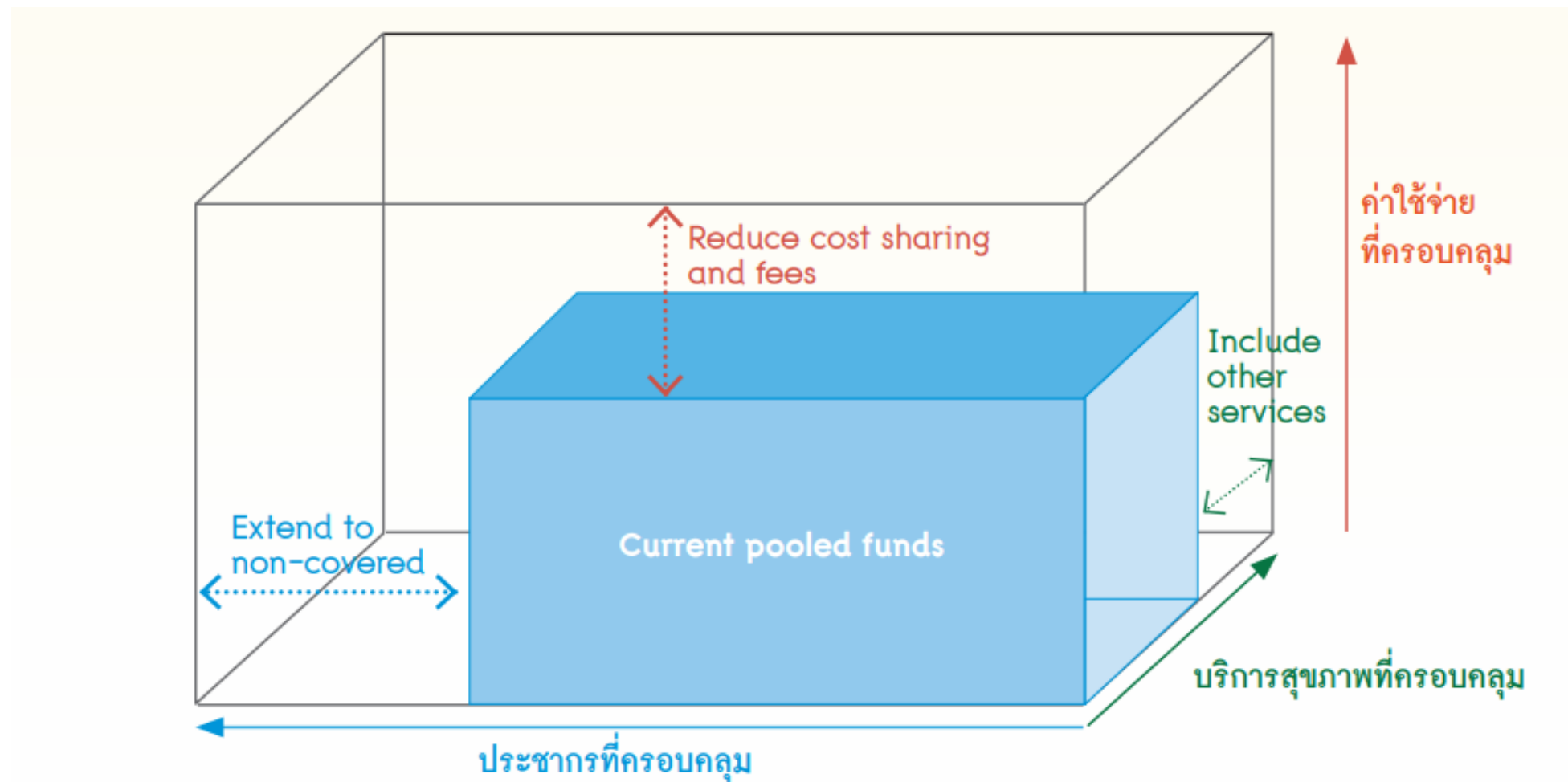

การอภิบาลระบบสุขภาพ

ปรับจากการนำเสนอของนพ.ประเวศ วะสี (2543) และนพ.สงวน นิตยารัมภ์พงศ์ (2549)

มิติการขยายหลักประกันสุขภาพ

Three dimensions to consider when moving towards universal coverage

- ความครอบคลุมของประชากรผู้มีสิทธิ (ปี 2565 ร้อยละ 99.56)
- ความครอบคลุมบริการสุขภาพที่เป็นสิทธิประโยชน์ (รายงาน WHO ปี 2562 ร้อยละ 83)
- ความครอบคลุมค่าใช้จ่ายการใช้บริการ (ปี 2563 รายจ่ายสุขภาพมาจากครัวเรือน ร้อยละ 10.5, ครัวเรือนที่เกิดวิกฤติทางการเงินจากการจ่ายค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 2.1, ครัวเรือนที่ต้องกลายเป็นครัวเรือนยากจนหลังจากการจ่ายค่ารักษาพยาบาล ร้อยละ 0.22)

ระบบประกันสุขภาพภาครัฐ

กรมบัญชีกลาง

- ดูแลข้าราชการ
- งบประมาณแผ่นดิน

สำนักงานประกันสังคม

- ดูแลผู้ประกันตน
- งบประมาณแผ่นดิน
นายจ้าง และลูกจ้าง

สปสช.

- ดูแลคนไทยที่ไม่มีระบบประกันสุขภาพภาครัฐอื่นดูแล
- งบประมาณแผ่นดิน

กองเศรษฐกิจสุขภาพฯ สป.สร.

- ดูแลผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ, แรงงานข้ามชาติที่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ
- งบประมาณแผ่นดิน หรือรายได้จากการขายบัตรประกันสุขภาพ

บทบาทของสาธารณสุขอำเภอ ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

หน่วยบริหารสาธารณสุข

- จำนวน 878 แห่ง
- ปฏิบัติภารกิจด้านการสนับสนุนบริการ กำกับติดตามการดำเนินงานสาธารณสุข

หน่วยบริการ

- จำนวน 34 แห่ง
- ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการที่รับส่งต่อเฉพาะด้านสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (PP)

บทบาทอื่น ๆ

- ที่ปรึกษาคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่
- คณะกรรมการ พชอ.
- คณะกรรมการ กสพ.

กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับ ท้องถิ่นหรือพื้นที่ (กปท.)

กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ (กปท.) จัดตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการ สาธารณสุขของหน่วยบริการ สถานบริการ หน่วยงาน สาธารณสุข หน่วยงานอื่น องค์กร หรือกลุ่มประชาชน ให้ บุคคลสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและมี ประสิทธิภาพมากขึ้น โดยส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมตาม ความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศคณะ กรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อ สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานและ บริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือ พื้นที่ พ.ศ. 2561 และประกาศฉบับเพิ่มเติม

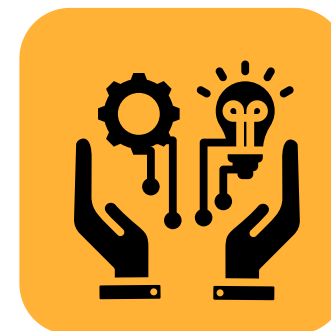
วัตถุประสงค์ของกองทุน

- เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ สถานบริการ หรือหน่วยงาน สาธารณสุข
- เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกระบวนการหรือ กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคของ องค์กรหรือกลุ่มประชาชน หรือหน่วยงานอื่น
- เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุข ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ สูงอายุในชุมชนหรือพื้นที่ผู้พิการในชุมชน
- เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารหรือพัฒนา กองทุนฯ ให้มีประสิทธิภาพ ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น
- เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมกรณีเกิดโรค ระบาด หรือภัยพิบัติในพื้นที่ ในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาสาธารณสุข

โอกาสในวิกฤต

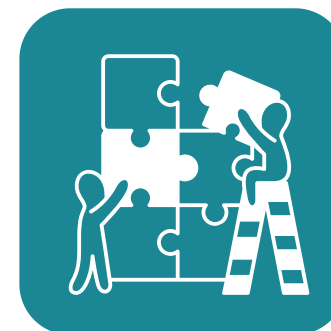

โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ
ดูแลสุขภาพตนเอง
(health literacy, self-care,
self-test, self-treat)

โอกาสใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยบุคลากร
ดูแลสุขภาพประชาชน (better
service from technology)

โอกาสใช้บ้านและชุมชนเป็นฐานใน
การดูแลผู้ป่วย
(replacing institutional care
with community care)

โอกาสใช้ “การประสาน” แทนอำนาจสั่ง
การ (using soft power to
achieve)

คำถามก่อนจาก

ประชาชนจะมีสุขภาพดีขึ้นได้อย่างไร

บทบาทของ สสอ. ควรเป็นอย่างไร

- หน่วยบริหาร
- หน่วยบริการ
- หน่วยกำกับติดตามที่มีธรรมาภิบาล

กลไกที่เหมาะสมในการทำงาน

- การบริหารราชการแผ่นดินส่วนภูมิภาค
- คณะกรรมการ พชอ.
- คณะกรรมการ กสพ.

Thank You
For Your Attention

Visit Our Website
www.nhso.go.th

